

Er zijn plekken

Sjaak Körver

Er zijn plekken in ieders leven die je regelmatig bezoekt – in werkelijkheid of in de verbeelding – omdat zij iets wezenlijks over het (eigen) leven vertegenwoordigen. Voor mij is dat een abdij in Noord-Frankrijk aan de rand van de Champagnestreek. Ik kom er al meer dan 45 jaar. Vorig jaar schreef ik er al iets over in dit tijdschrift (Körver, 2022). Laatst zei de gastenzuster: ‘Het lijkt wel je tweede thuis.’ De microkosmos van zo’n plek laat je proeven van de hele scheppingsorde. Op zo’n plek raak je aan voorwerpen die je een vermoeden van het goddelijke geven. En deze plekken belichamen een traditie of geschiedenis waarin je wordt opgenomen (Wynn, 2009). Het is een soort vriendschap, een relatie die je aangaat, een plek waarin vriendschappen met anderen worden opgenomen. Je existentie ontplooit zich, krijgt achtergrond en diepte – het zijn religieuze ervaringen.

Door de jaren heen heb ik op die plek gefotografeerd. Er zat weinig systematiek in. In de sfeer van het verblijf aldaar fotografeerde ik wat voor de lens kwam. Geen systematiek betekent overigens niet willekeur. Een rode draad is het zoeken naar de schoonheid van de vergankelijkheid. Het landschap in zijn voortdurend wisselende gedaanten, vervallen huizen, dorpen en machines – getuigen van de Eerste Wereldoorlog die dit landschap omgewoeld heeft en waarvan het landschap nog steeds de sporen draagt. Dorpen en stadjes die leeglopen ten gevolge van de Franse politiek, beelden van Maria en andere heiligen in de abdij en in naburige kerkjes, kerkhoven. Op de achtergrond klinken de verhalen van (champagne)boeren, winkeliers, jagers, toevallige ontmoetingen tijdens een wandeling, gasten en de zusters. Hun liefde voor hun werk, voor het landschap, voor hun familie en voor de geschiedenis vormt mede het kader en het focus van de foto’s, bepaalt mede de scherptediepte en de uitsnede.

De foto’s in deze beeldtentoonstelling maken deel uit van een grotere serie van 51 beelden, met als titel *Om en nabij Igny (2014-2018)*. De jaartallen verwijzen – naast de periode waarin de foto’s zijn gemaakt – naar de Eerste Wereldoorlog die een eeuw geleden in deze streken woedde, en waarin vier verre Duitse familieleden letterlijk zijn opgeslokt. Ook deze werkelijkheid draagt bij aan deze bijzondere plek. De Vlaamse dichter Herman de Coninck (2000) heeft op weergalozes wijze woorden weten te geven aan de betekenis van een dergelijke plek in *De plek* (zie ook het prachtige commentaar in Komrij, 1998, p. 347-350): *Je moet niet alleen, om de plek te bereiken/thuis opstappen, maar ook uit manieren van kijken./Er is niets te zien, en dat moet je zien/om alles bij het zeer oude te laten. (...) Er is hier. Er is tijd/om overmorgen iets te hebben achtergelaten./Daar moet je vandaag voor zorgen./Voor sterfelijkheid.*

Website: <http://sjaakkorver.nl>, e-mail: j.w.g.korver@tilburguniversity.edu.

Literatuur

Coninck, H. de (2000). *De gedichten*. Arbeiderspers.

Komrij, G. (1998). *In liefde bloeyende. De Nederlandse poëzie van de twaalfde tot en met de twintigste eeuw in 100 en enige gedichten*. Bert Bakker.

Körver, J. (2022). Troost in dit dal van tranen. *Tijdschrift Geestelijke Verzorging*, 25 (108), 56-61.

Wynn, M.R. (2009). *Faith and place: an essay in embodied religious epistemology*. Oxford University Press.

